

PŘEDMĚT:
BEZPEČNOSTNĚ-STRATEGICKÉ PERSPEKTIVY ČR

KOLO BUDOUCNOSTI

Procházka Josef

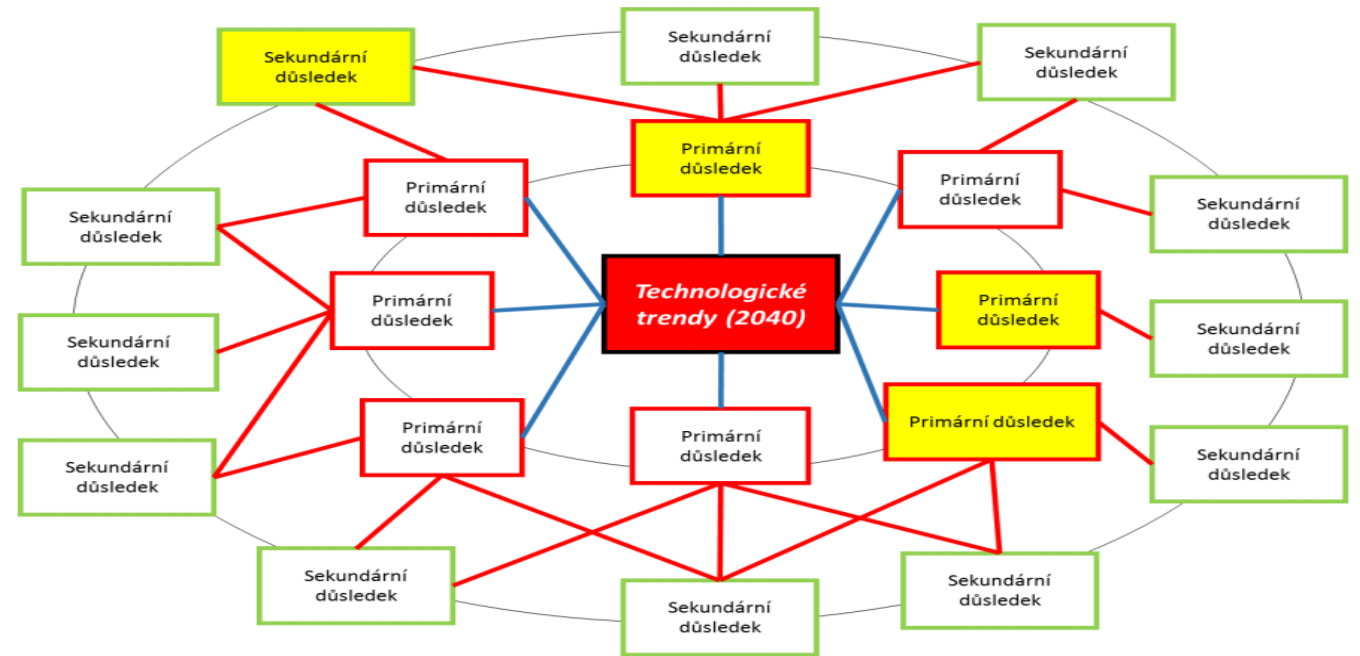
15.11.2021

CÍL

1. OBJASNIT POUŽITÍ METODY KOLO BUDOUCNOSTI
2. PROCVIČIT TUTO METODU NA VHODNÉM PŘÍKLADU

UČEBNÍ OTÁZKY

- Jaký je účel metody kolo budoucnosti?
- K čemu se tato metoda využívá?
- Jakým způsobem se metoda používá?

Obrázek 1 Kolo budoucnosti – princip použití – příklad 1

Zdroj: Melichar 2018 (upraveno podle Potůček 2006)

OBSAH

ÚVOD

1. PŘÍSTUPY K VYUŽITÍ METODY KOLO BUDOUCNOSTI
2. PŘÍKLADY POUŽITÍ TÉTO METODY

ZÁVĚR

ÚVOD

PROCVIČOVANÉ METODY

- Tým A/Tým B,
- Brainstorming
- Strategic Foresight
- Kolo budoucnosti
- Red Team
- Scénáře

OBJASNĚNÍ METODY

Kolo budoucnosti

KOLO BUDOUCNOSTI: ÚČEL (1/1)

- Vytvořena 1971 studentem Jeromem C. Glennem, univerzita Antioch Graduate School of Education.
- Metoda využívána rovněž při politické analýze.
- Strukturální prognostická metoda (kvalitativní a explorativní).
- Využívá informace o minulosti a přítomnosti, směřuje do budoucnosti.
- Odpovídá na otázku: Co a kdy by mohlo v budoucnosti nastat a za jakých podmínek?

KOLO BUDOUCNOSTI: ÚČEL (1/2)

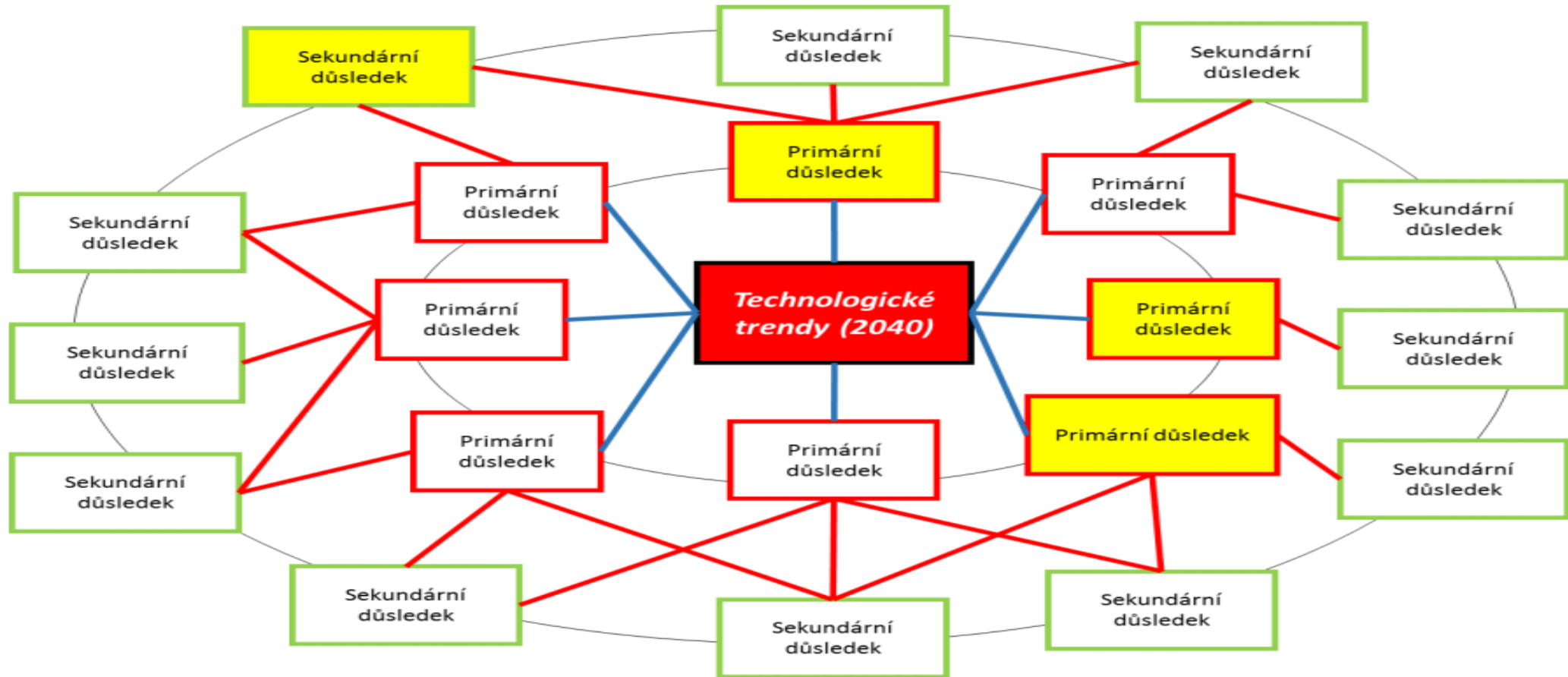
- **Hodnotí možné dopady událostí nebo trendů.**
- Odpovídá na otázku: Jaké jsou důsledky určité události nebo trendu?
- Vytváří představu o tom, co je nutné učinit, aby se situace řešila!
- Umožňuje strukturování myšlenek a generování otázek k budoucnosti.
- Využívá strukturovaného grafického schématu.

KOLO BUDOUCNOSTI: ÚČEL (1/3)

- Využitelná v prostředí s vysokým stupněm nejistoty.
- Vhodná pro prognostickou podporu strategického řízení.
- Jaké jsou dopady událostí (krizí, konfliktů) nebo trendů (zadlužování veřejných financí, stárnutí populace, ...) na určitou oblast veřejné politiky, společnost, organizaci, ...
- Analýza bezpečnostního prostředí a jeho dopadů např. v rámci zpracování bezpečnostní či obranné strategie.
- Využitelná k tvorbě podkladů (analýzám) při tvorbě či aktualizaci scénářů budoucího vývoje např. bezpečnostního prostředí, technologického vývoje, ...

KOLO BUDOUCNOSTI: POSTUP (1/1)

- Do středu myšlenkové mapy umístit název řešené události nebo trendu.

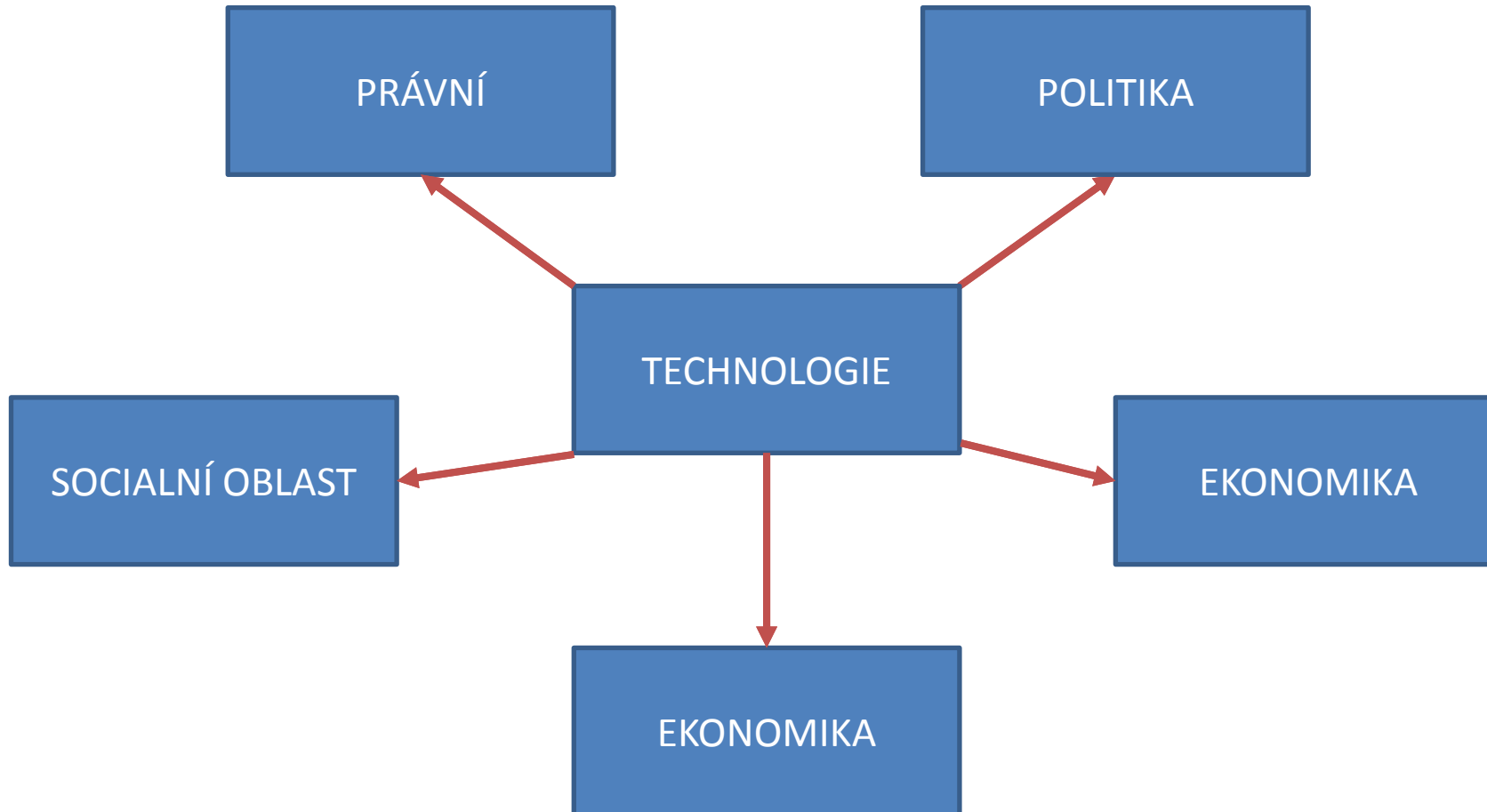

Obrázek 1 Kolo budoucnosti – princip použití – příklad 1

Zdroj: Melichar 2018 (upraveno podle Potůček 2006)

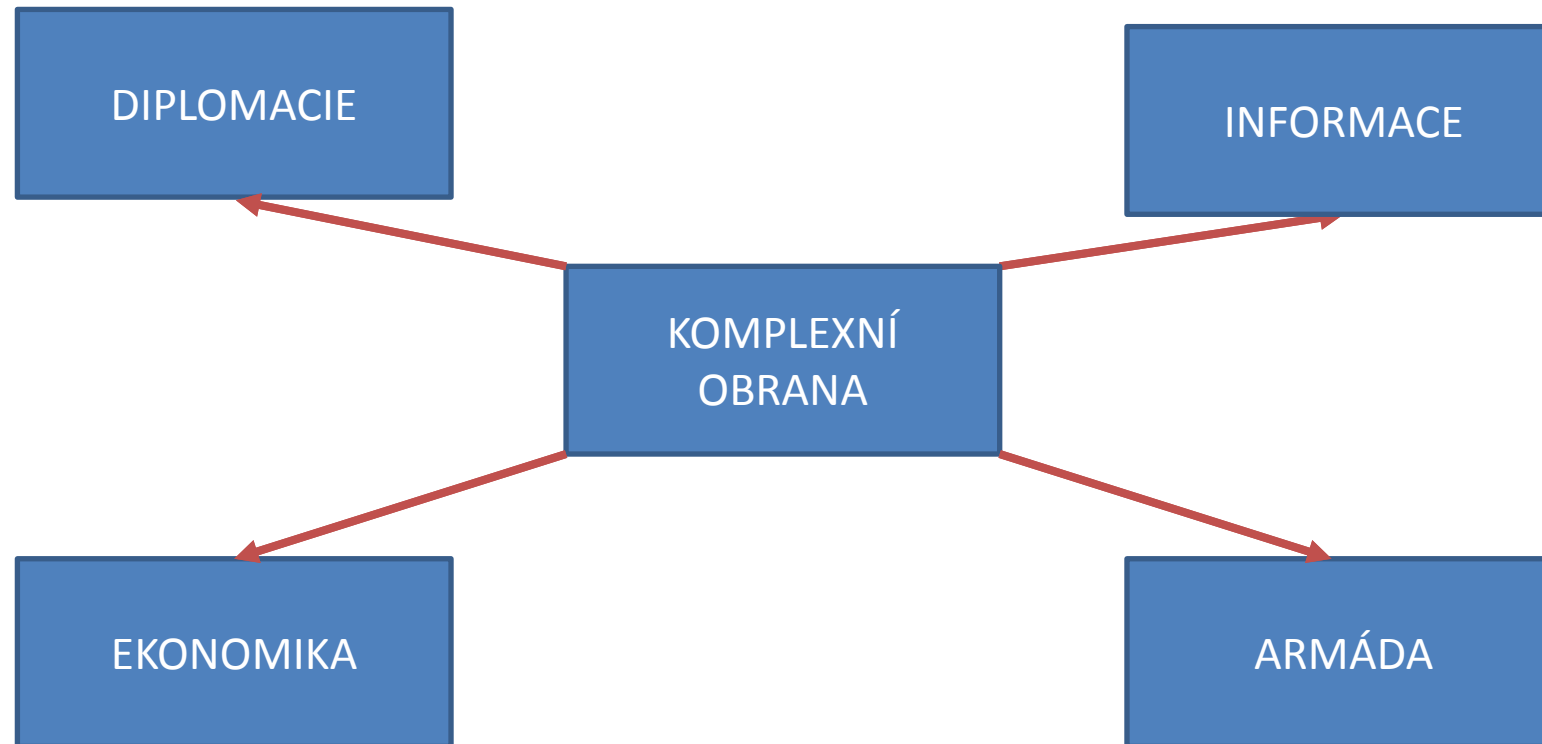
KOLO BUDOUCNOSTI: POSTUP (1/2)

- K této události nebo trendu paprskovitě připisovat události, ke kterým může dojít.
První úroveň dopadů: např. strukturovaný přístup dle PESTLE

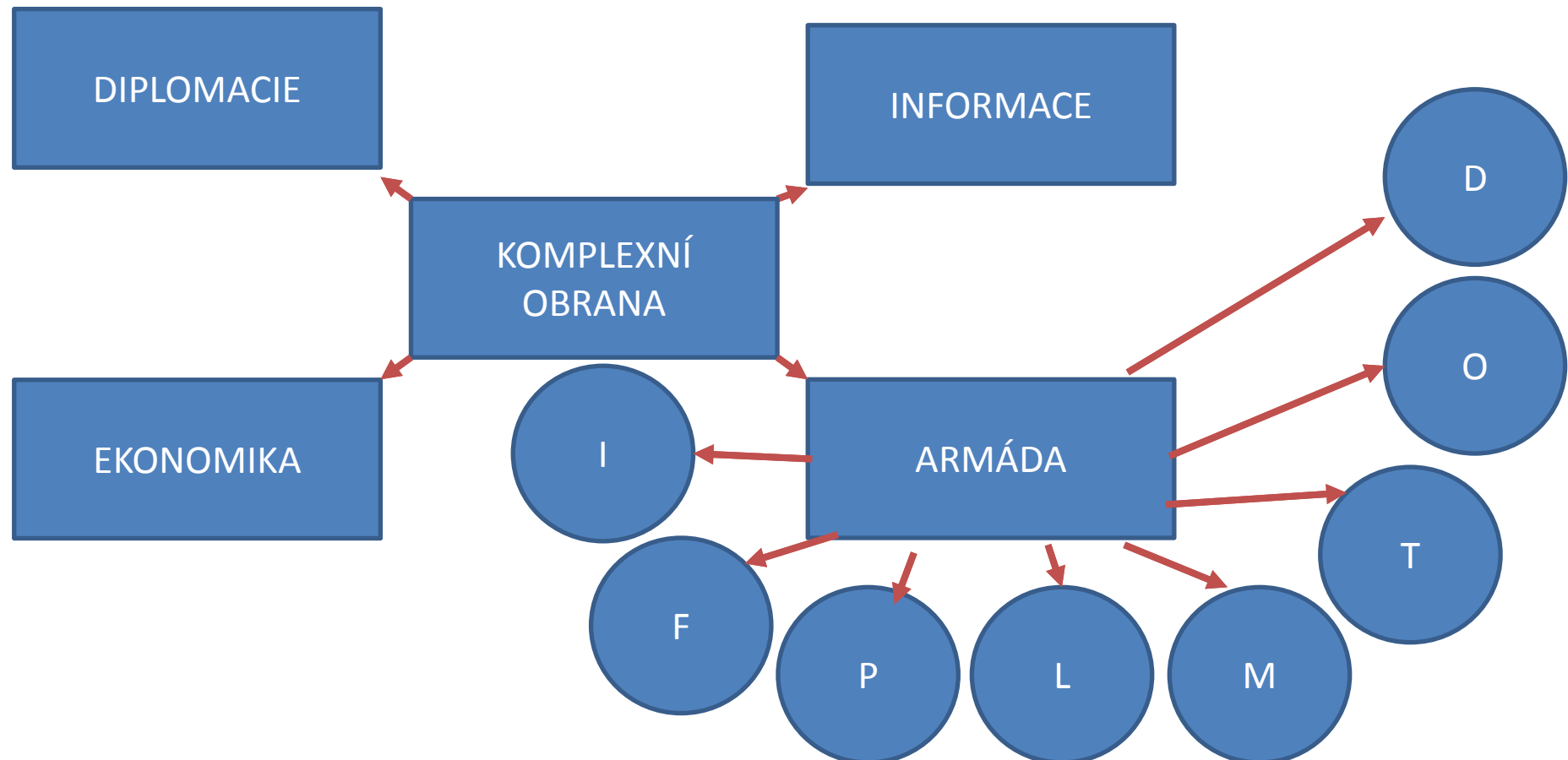
KOLO BUDOUCNOSTI: POSTUP (1/3)

- K této události nebo trendu paprskovitě připisovat události, ke kterým může dojít.
První úroveň dopadů: např. strukturovaný přístup dle DIME

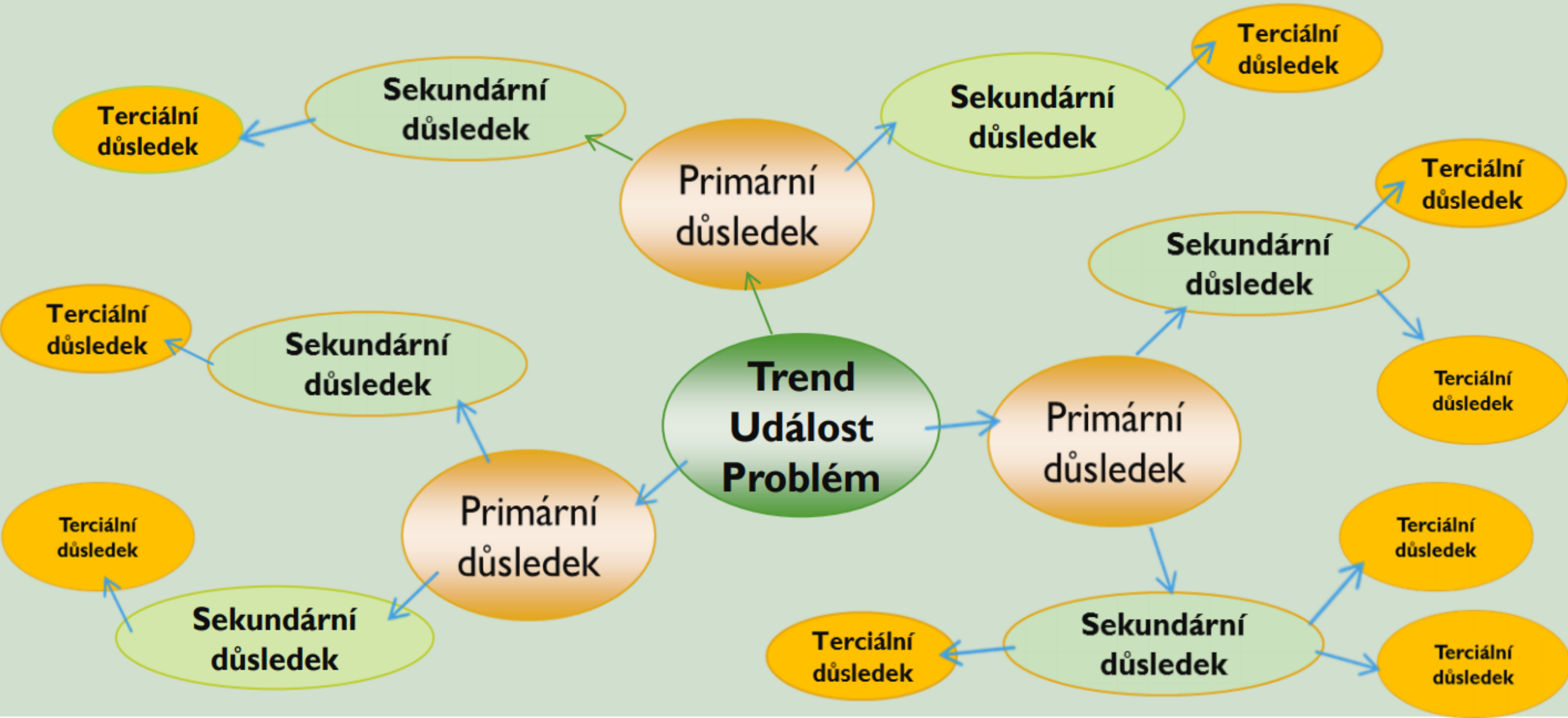
KOLO BUDOUCNOSTI: POSTUP (1/4)

- Druhý prstenec tvoří sekundární dopady: např. přístup dle DOTMLPFI
- Lze pokračovat do doby vyjasnění všech dopadů řešené události či trendu.

KOLO BUDOUCNOSTI

(vytváření sítí)

KOLO BUDOUCNOSTI

Výhoda:

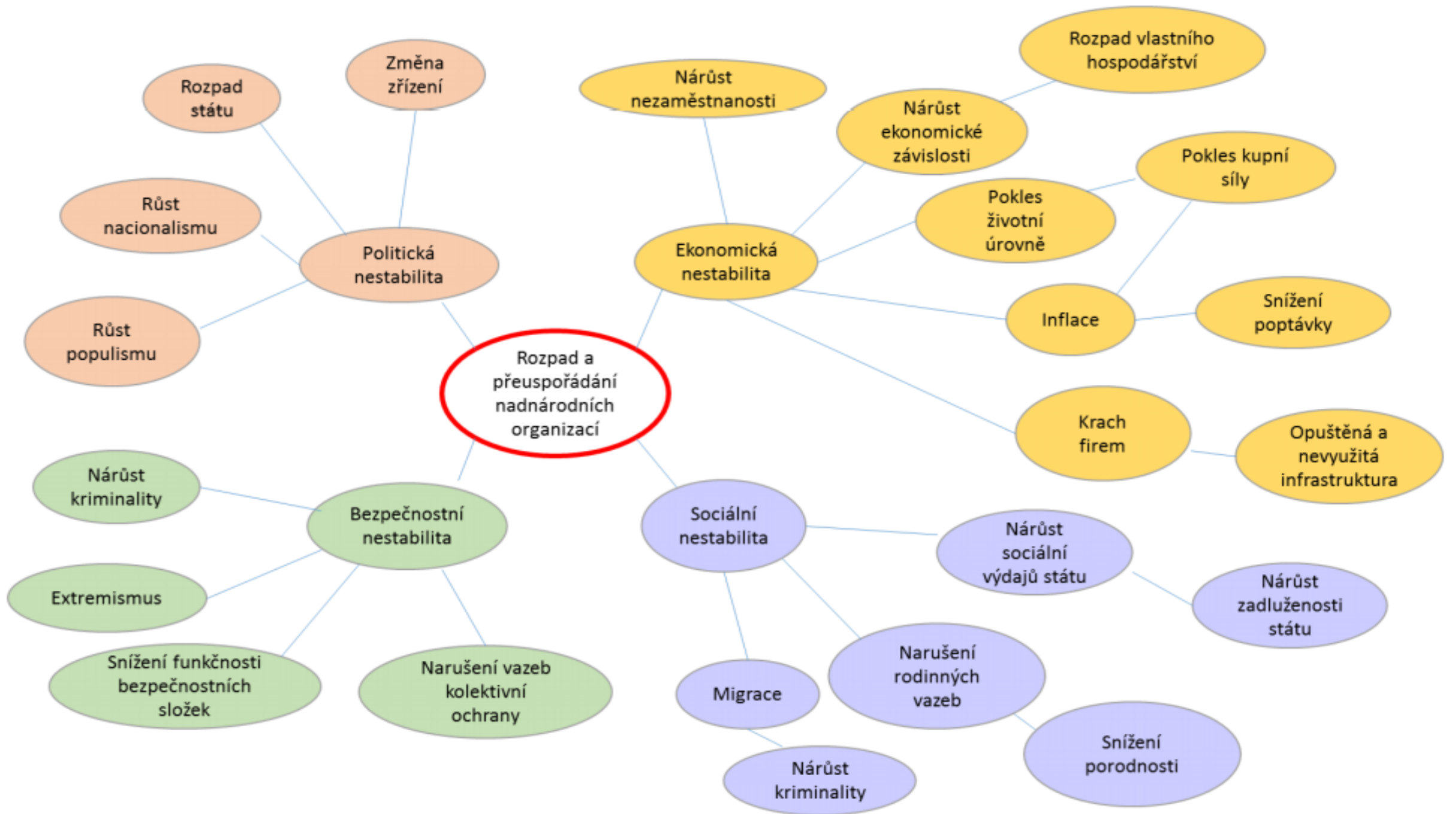
- Stimulace systematického, komplexního uvažování
- Umožňuje zkoumat události a trendy komplexně ve vzájemných souvislostech.

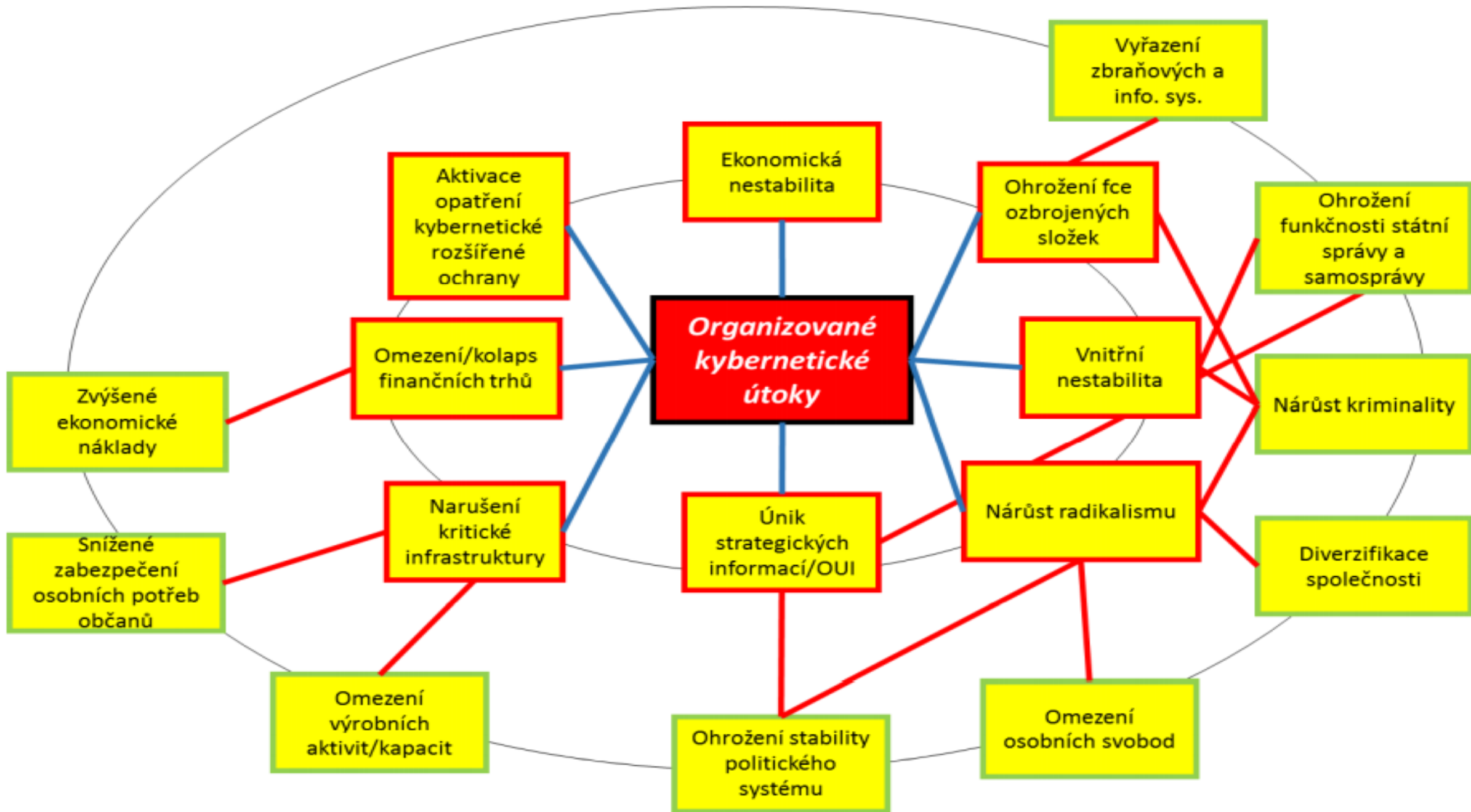
Nevýhoda:

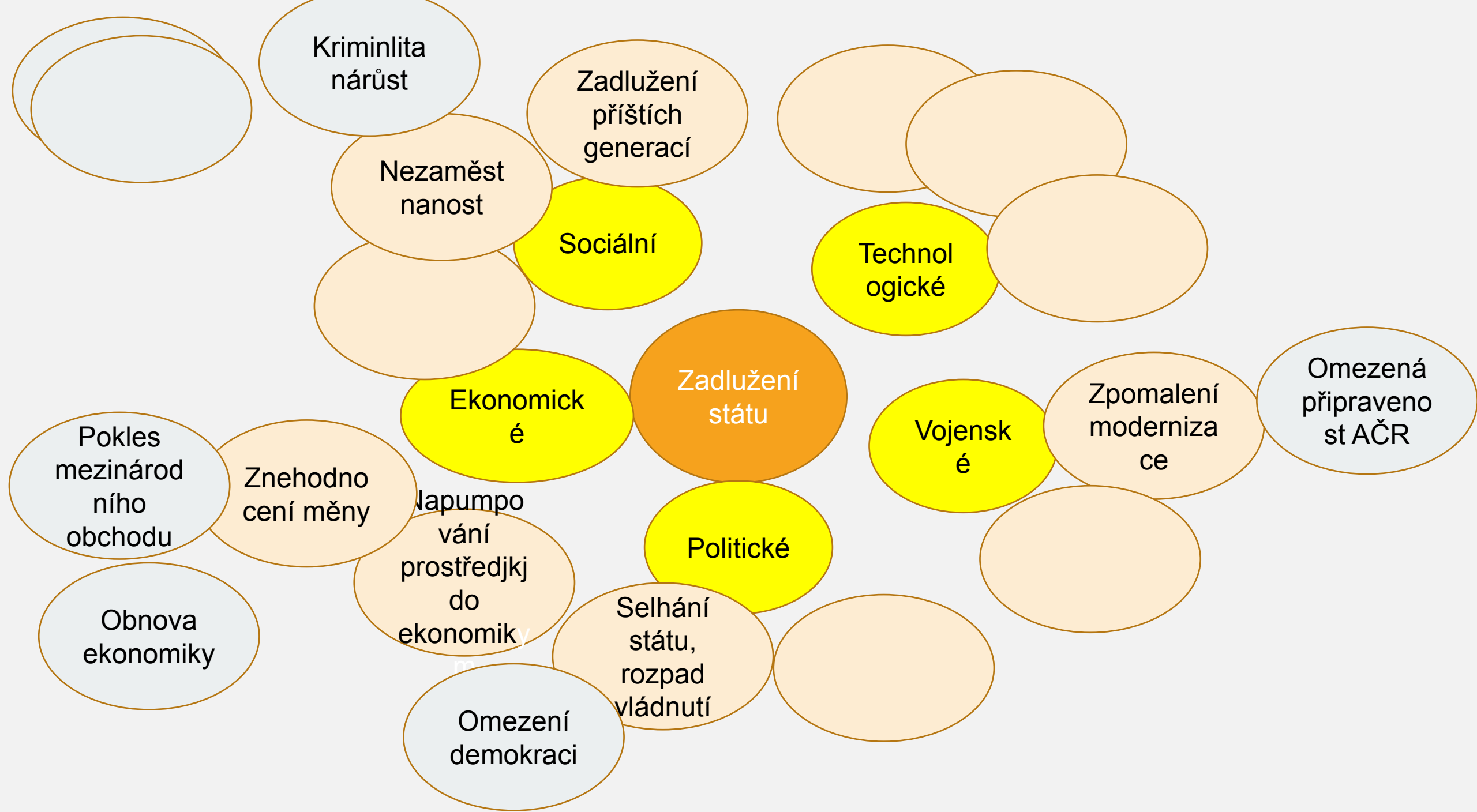
- Výsledky dosažené touto metodou jsou přímo ovlivněny znalostmi a zkušenostmi zpracovatelského týmu.
- Proto je nutné věnovat náležitou pozornost výběru týmu a zajistit jeho přípravu.

APLIKACE METODY: PŘÍKLAD

Kriminální nárůst

Zadlužení příštích generací

Nezaměstnanost

Sociální

Technologické

Zadlužení státu

Omezená připravenost AČR

Ekonomické

Vojenské

Zpomalení modernizace

Pokles mezinárodního obchodu

Znehodnocení měny

Napumpování prostředků do ekonomiky

Politické

Obnova ekonomiky

Selhání státu, rozpad vládnutí

Omezení demokracie

ZÁVĚR

- Kolo budoucnosti je kvalitativní, explorativní prognostická metoda.
- Umožňuje strukturované přemýšlení o dopadech událostí, trendů.
- Identifikovány jsou primární, sekundární i terciální úrovně důsledků.
- Výsledky metody jsou graficky zobrazeny.
- Metoda je velmi často využívána v rámci policy analysis – kombinována s brainstormingem.

LITERATURA

- Potůček, M. et al (2006): Manuál prognostických metod. Praha: SLON. 196 s. (sken v IS)